

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
privind prestațiile sociale pentru copii**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind prestațiile sociale pentru copii.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind prestațiile sociale pentru copii**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Obiectul și scopul legii**

Prezenta lege stabilește prestațiile sociale pentru copii, în scopul asigurării unui sprijin financiar minim din partea statului la nașterea copilului, pentru îngrijirea copilului/copiilor gemeni, precum și prestațiile sociale de suport pentru copiii adoptați, copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și copiii rămași fără ocrotire părintească, inclusiv în vederea continuării studiilor.

Articolul 2. Sfera de acțiune a prezentei legi

În condițiile prezentei legi, pot beneficia de prestații sociale copiii cetățeni ai Republicii Moldova care au domiciliul în Republica Moldova, copiii cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova și copiii străini domiciliați în Republica Moldova.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

valoarea monetară a coșului minim de bunuri necesare la nașterea copilului – valoarea monetară a setului minim de obiecte necesare pentru asigurarea îngrijirii copilului nou-născut, stabilite conform metodologiei aprobate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;

copil rămas temporar fără ocrotire părintească – copil căruia i s-a stabilit statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească prin dispoziția autorității tutelare teritoriale, conform prevederilor Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți;

copil rămas fără ocrotire părintească – copil căruia i s-a stabilit statutul de copil rămas fără ocrotire părintească prin dispoziția autorității tutelare teritoriale, conform prevederilor Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți;

copil adoptat – copil adoptat prin procedura adopției naționale sau internaționale.

Capitolul II

TIPUL ȘI CUANTUMUL PRESTAȚIILOR SOCIALE PENTRU COPII

Articolul 4. Tipul prestațiilor sociale pentru copii

(1) Pentru copii la naștere se acordă indemnizație unică la nașterea copilului.

(2) Pentru copiii cu vârsta de pînă 2 ani se acordă indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului persoanelor neasigurate.

(3) Pentru copiii gemeni sau mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină se acordă pentru fiecare copil indemnizație lunară de suport pentru creșterea pînă la vârsta de 3 ani a acestora.

(4) Pentru copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și copiii rămași fără ocrotire părintească plasați în serviciul de tutelă/curatelă se acordă indemnizație lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă.

(5) Pentru copiii adoptați se acordă indemnizație lunară pentru întreținerea copilului.

(6) Pentru copiii rămași fără ocrotire părintească, precum și pentru tinerii care, pînă la împlinirea vârstei de 18 ani, dețineau statutul de copil rămas fără ocrotire părintească, care își continuă studiile în instituțiile de învățămînt profesional tehnic și superior se acordă indemnizație pentru continuarea studiilor.

Articolul 5. Cuantumul prestațiilor sociale pentru copii

(1) Indemnizația unică la nașterea copilului se stabilește în cuantum egal cu valoarea monetară a coșului minim de bunuri necesare la nașterea copilului, calculată pentru anul precedent nașterii copilului. Cuantumul indemnizației unice la nașterea copilului se aprobă anual de Guvern.

(2) Indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 2 ani persoanei neasigurate, indemnizația lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă, indemnizația lunară pentru întreținerea copilului adoptat, precum și indemnizația pentru continuarea studiilor se achită în cuantumul stabilit de Guvern.

(3) Indemnizația lunară de suport pentru creșterea pînă la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină se acordă la cererea persoanelor asigurate și persoanelor neasigurate în cuantum de 50 % din mărimea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 2 ani, prevăzută pentru persoanele neasigurate conform alin. (2) din prezentul articol, la data nașterii copilului.

Capitolul III

MODUL DE STABILIRE ȘI PLATĂ ȘI SURSA DE FINANȚARE A PRESTAȚIILOR SOCIALE PENTRU COPII

Articolul 6. Modul de stabilire și plată

Modul de stabilire și plată a prestațiilor sociale pentru copii prevăzute de prezenta lege este stabilit de Guvern.

Articolul 7. Sursa de finanțare

Prestațiile sociale pentru copii prevăzute de prezenta lege se achită din bugetul de stat.

Capitolul IV

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 8

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2017.

(2) Cuantumul indemnizației unice la nașterea copilului se stabilește în conformitate cu prevederile prezentei legi pentru copiii născuți începând cu 1 ianuarie 2017.

(3) Indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 2 ani și indemnizația lunară de suport pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină se stabilesc pentru copiii născuți începând cu 1 ianuarie 2017.

(4) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va elabora și aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

**Notă informativă
la proiectul legii privind prestațiile sociale pentru copii**

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și scopul urmărit

Necesitatea promovării proiectului legii privind prestațiile sociale pentru copii a reieșit din obligațiile asumate în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016 (aprobat prin HG nr. 808 din 7 octombrie 2014). Totodată, Programul de activitate al Guvernului RM 2016-2018, prevede „Dezvoltarea politicilor proactive de susținere a familiilor cu copii” și Strategia pentru protecția copilului pe anii 2014-2020 (aprobată prin HG nr. 434 din 10 iunie 2014) are drept obiectiv general „Asigurarea condițiilor necesare pentru creșterea și educația copiilor în mediul familial”.

Proiectul legii privind prestațiile sociale pentru copii asigură baza legală pentru stabilirea și plata acestor prestații, care pînă la momentul actual sunt stabilite și achitate în baza unor acte normative ale Guvernului (*Hotărîrea Guvernului nr. 1478 din 15.11.2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, Hotărîrea Guvernului nr. 198 din 16.04.1993 cu privire la protecția copiilor și familiilor socialmente vulnerabile, Hotărîrea Guvernului nr. 581 din 25.05.2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă/curatelă, Hotărîrea Guvernului nr. 870 din 28.07.2004 despre aprobarea Normelor provizorii de cheltuieli în bani pentru elevii (studenții) orfani și cei aflați sub tutelă/curatelă din școlile profesionale și de meserii, instituțiile de învățămînt mediu de specialitate și superior universitar, școlile de tip internat și casele de copii*).

2. Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul legii propus spre examinare și aprobare stabilește prestațiile sociale pentru copii, în scopul asigurării unui suport financiar minim din partea statului la nașterea copilului, suport pentru îngrijirea copiilor gemeni, prestațiile sociale de suport pentru copiii adoptați, susținerii copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească și copiilor rămași fără ocrotire părintească, inclusiv în vederea continuării studiilor.

De asemenea, proiectul de lege prevede că mărimea indemnizației unice la nașterea copilului va fi stabilită în cuantum egal cu valoarea monetară a coșului minim de bunuri necesare la nașterea copilului, calculată pentru anul precedent.

Conform datelor Institutului de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei cheltuielile pentru procurarea setului minim de bunuri la nașterea copilului constituie 5300 lei, care include următoarele bunuri: pătuc, hăinuțe, plapumă, sticlute, suzete și articole de igienă.

Totodată, majorarea indemnizației unice la nașterea copilului se încadrează în politica demografică a statului, unul din obiectivele principale ale căreia constă în creșterea numărului de copii. Conform datelor Ministerului Sănătății dinamica numărului de copii născuți vii în anii 2009-2015 este negativă: 2009 – 40 801 copii; 2014 – 38 624 copii și 2015 - 38592.

De asemenea, proiectul de lege prevede majorarea perioadei de acordare a indemnizației

lunare pentru întreținerea copilului în cazul persoanelor neasigurate pînă la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani.

Proiectul de lege propune un tip nou de prestație – indemnizația lunară de suport pentru creșterea pînă la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină.

Concomitent, proiectul de lege prevede acordarea dreptului la indemnizația lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă, atît copiilor rămași fără ocrotire părintească, cît și copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească, astfel grupul de beneficiari fiind racordat la prevederile Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Menționăm, că în condițiile Legii vizate statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească se atribuie copiilor:

a) ai căror părinți lipsesc o perioadă mai mare de 30 de zile din cauza aflării la tratament în condiții de staționar în instituții medicale, fapt confirmat de certificatul medical eliberat de instituția medicală corespunzătoare;

b) ai căror părinți nu au posibilitatea să-și îndeplinească obligațiile de creștere și educare a copiilor din cauza unor probleme grave de sănătate, fiind țintuiți la pat, fapt confirmat de certificatul consiliului de expertiză medicală a vitalității sau de certificatul medical eliberat de instituția medicală care supraveghează pacientul;

c) ai căror părinți se află în arest, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecată;

d) luați de la părinți fără ca aceștia să fie decăzuți din drepturile părintești, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecată;

e) ai căror părinți lipsesc, fiind anunțați în căutare de către organele de drept pentru comiterea de infracțiuni, fapt confirmat printr-un act eliberat de organul de poliție;

f) ai căror părinți au fost pedepsiți cu privațiune de libertate, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecată;

g) ale căror date de identitate nu sînt cunoscute;

h) în privința părinților cărora se află în derulare procese judiciare privind decăderea din drepturile părintești, privind limitarea în capacitatea de exercițiu sau declararea incapacității de exercițiu sau privind declararea lor ca fiind dispăruți fără urmă sau decedați.

Dispoziția privind stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească se emite de către autoritatea tutelară teritorială.

Avînd în vedere că situația și necesitățile de protecție a copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească sunt identice cu cele ale copiilor rămași fără ocrotire părintească, este evidentă necesitatea acordării acestui grup de copii a dreptului la stabilirea și plata acelorași indemnizații ca și pentru copiii rămași fără ocrotire părintească, și anume indemnizația lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă.

Menționăm, că în rezultatul aprobării acestei măsuri copiii rămași temporar fără ocrotire părintească – care la momentul actual nu beneficiază de nici un suport din partea statului, perioadă care poate dura ani – vor beneficia de suportul necesar din momentul separării de părinți.

Conform datelor Direcțiilor asistență socială și protecție a familiei, în anul 2014 au beneficiat de indemnizația lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă 2939 copii, iar în anul 2015 - 2842 copii.

Totodată, numărul copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească în anul 2015 a constituit 650.

3. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul prevede, *în primul rând*, stabilirea indemnizației unice la nașterea copilului în cuantum egal cu valoarea monetară a coșului minim de bunuri necesare la nașterea copilului, calculată pentru anul precedent. Acest indicator a fost elaborat și calculat de Academia de Științe a Moldovei, constituind 5300 lei.

Prin urmare, după intrarea în vigoare a legii, indemnizația unică la nașterea copilului va fi uniformizată (majorată cu 2200 la nașterea primului copil și 1900 lei – la nașterea următorilor copii), costul majorării constituind **90805,6 mii lei**.

De asemenea se propune acordarea unui tip nou de prestație – indemnizația lunară de suport pentru creșterea pînă la vîrsta de 3 ani a copiilor gemeni sau mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină, care va constitui 270 lei lunar (*50% din mărimea indemnizației lunare pentru întreținerea copilului în cazul persoanelor neasigurate*). Anual de această indemnizație vor beneficia cca. 1000 de copii, costul acțiunii constituind **3254,4 mii lei**.

Pentru plata indemnizației lunare pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă în cazul copiilor rămași temporar fără ocrotire părintească vor fi necesare suplimentar **6240 mii lei anual**. Aceasta însă reprezintă suma maximă posibilă, avînd în vedere faptul că o parte din copiii rămași temporar fără ocrotire părintească vor fi reintegrați în familia biologică și respectiv nu vor dobîndi statutul de copil rămas fără ocrotire părintească.

Costul total al proiectului va constitui **100300 mii lei**.

4. Transparența în procesul decizional/coordonarea proiectului

Proiectul legii privind prestațiile sociale pentru copii este plasat pentru consultare publică pe site-ul www.mmprsf.gov.md / transparența în procesul decizional / proiecte remise spre coordonare.

Ministru

Stela GRIGORAȘ